

D. Standaard 12/3/83

Twee eenzame mensen aan „Het Souper”

Agnes is ongetrouwd en Bernard is ook een vrijgezel. Beiden werken zij als bediende op het ministerie van het Gezin en samen zullen zij een personeelsfeestje voorbereiden — afscheid van een chef die zij niet echt mochten. Om het feestje in mekaar te boksen komt Bernard bij Agnes op bezoek. Die niet meer zo jonge vrouw heeft het samen zijn voorbereid: zij heeft een gezellig etentje in knusse sfeer klaargemaakt. De vrijgezel is duidelijk ook niet op louter zakelijk werken uit. Zij willen er allebei wat van maken: de wat schuwe, teruggetrokken, beschaafde juffrouw, de iets meer uitbun-

dig lijkende man, die een flink drankje best kan gebruiken om toch maar gewoon vrolijk te kunnen zijn. Even komt er toenadering. Daarna gaat ieder zijn eigen weg. Onderwerp en thema van het tv-spel „Het souper” van Rudy Geldhof, die zijn stuk al in 1976 in Malpertuis in Tielt liet opvoeren en dat zondagavond om vijf over halfnegen door de BRT-televisie wordt uitgezonden.

Wij kunnen er ons alvast over verheugen, dat de BRT-televisie nog eens een écht studio-spel laat zien. Een verhaal, een dramatisch gebeuren (in dit geval wel biezonder innerlijk en diep in de personages) waarin niet

BRT

zondag

20 u. 35

dynamische aktie of een sterk afwisselende handeling de toeschouwer in de ban moet houden. Het gaat om een onderhuids drama, om de onuitsproken toenadering tussen twee personages die innerlijk schreeuwen om tederheid, om wederzijds begrip, om een beetje sympathie, misschien ook wel om wat dan liefde wordt genoemd. Maar die beiden geremd wor-

den door hun opvoeding, hun verleden, de omgangsvormen, alles wat men hoort te doen indien men van beteren huize is en goede manieren heeft geleerd. Bij het meisje uit zich dit in afstandelijke vormelijkheid, bij de jongen in ietwat onhandige uitbundigheid en onnatuurlijke vrolijkheid die met de hulp van een stevige slok dezelfde terughoudendheid moet verbergen — of pogen te overwinnen. Het lijkt best mooi te kunnen worden. Maar het mislukt. Beide personages slagen er niet in uit zichzelf te treden. Ik heb de hele tijd aan Ernest Borgnine en Betsy Blair in „Marty” moeten denken (maar die slaagden er wél in, zichzelf en de druk van de buitenwereld te overwinnen).

Zielig

Rudy Geldhof heeft, met de hulp van regisseur Vincent Rouffaer het stuk zeer realistisch, bijna naturalistisch uitgewerkt. Het zou een schilderij van een tafel, een bankstel, een keuken kunnen zijn. Met dit verschil dat er hier twee mensen in rondlopen, die met mekaar praten en voorts niet veel meer dan banale, een paar keer zelfs nogal zielige dingen doen (het verkleden voor het feestje).

Het boeiende, eigenlijk dieptragische van het stuk — en van het geboden spel — is, dat de spanning niet zo zeer zichtbaar, dan wel voelbaar aanwezig is. Het is de niet-geringe verdienste van de twee acteurs dit mogelijk te hebben gemaakt. Bert André in de ietwat gemakkelijker rol van de zich stoer voordoende man die hoopt het meisje iets naderbij te komen met enige hulp uit een paar meegebrachte flessen; Camillia Bleureau vooral, in het uiterst delicate personage van de niet al te mooie juffrouw die zich toch met biezondere zorg heeft opgeschikt om, binnen de regels van de opgedrongen omgangsvormen en de etiquette, haar gast te behagen — en die vermoedelijk diep in haar hart een vulkaan van opgekropte gevoelens en verlangens verbergt, nadat zij wegens een pijnlijk liefdesverhaal de eenzaamheid heeft gezocht. Die innerlijke spanning maakt de sterkte uit van dit tv-spel dat wellicht toch iets te lang geworden is, maar dat de aandachtige, ietwat dieper beschouwende kijker uiteindelijk geen ogenblik zal vervelen om alles wat zich in de diepte van twee kwetsbare wezens achter de banale, alledaagse feiten afspeelt.

HUIB DEJONGHE

Souper dat eenzaamheid onderstreept

Veertig jaar oud en vrijgezel zijn zet een mens aan tot nadenken over allerlei mogelijkheden om toch nog met iemand in contact te komen en de tweede helft van zijn leven niet in eenzaamheid te moeten doorbrengen. Die toenaderingspogingen zijn niet altijd ideaal. Niet iedereen beschikt over de flair om gemakkelijk contact met vreemden te maken en de toekomst daardoor wat veiliger te stellen. Er zijn mensen die pogingen doen, maar daarin mislukken omdat ze het verkeerd aanpakken, of niet in staat zijn een goede indruk te maken, of ook nog geboren zijn om alleen te blijven. De Japanners zouden het „karma” noemen, het noodlot waar niets aan te verhelpen is.

Het drama van de eenzaamheid en de poging om daarmee te breken is onderwerp van het tv-spel „Het souper”, dat zondagavond om 20.35 uur op het scherm komt. Dit toneelstuk van Rudy Geldhof, dat hij later bewerkte tot tv-spel, werd tussen 1976 en 1980 opgevoerd door verschillende beroepstheaters in Vlaanderen en wordt nu als kijkstuk uitgezonden.

SLACHTOFFER VAN HUN OMGEVING

Juffrouw Agnes (Camilia Blereau) en mijnheer Bernard (Bert André) zijn beiden bediende op het Ministerie van het Gezin. Zij zijn allebei rond de veertig en vrijgezel. Een situatie waar ze zich duidelijk niet mee kunnen verzoenen. Bernard komt op het appartement van juffrouw Agnes om het personeelsfeestje van de pensionering van hun chef voor te bereiden, bijgenaamd „de pil”. Beide mensen verwachten veel van hun samenkomst. Hij heeft een grote bos bloemen bij en zij heeft een etentje klaargemaakt. Maar Agnes en Bernard zijn twee mensen die voortdurend op de wip zitten. Zij schommelen tussen blijheid en droefheid, tederheid en hardheid, geforceerdheid en spontaniteit. Een enkel klein duwtje is dan ook voldoende om hun wankel evenwicht te verstoren. Zo is „Het souper” dan ook opgebouwd, Agnes en Bernard zijn immers de drijvende krachten, de motoren.

Het is een spel van zet en tegenzet, van geven en terugnemen, van gaan en terugkeren, waarbij de buitenwereld in zijn afschuwelijke gedaante niet buiten te houden is. De buitenwereld belaaft Agnes en Bernard. De buitenwereld, de collega's op het werk, de burens, de familie, iedereen dicteert hen hun gedrag en zij zijn te zwak om eraan te ontsnappen.

ONVERWACHT EINDE

De kijker moet zich de eenzaamheid van die twee mensen goed indenken wil hij ten volle van het tv-spel genie-

ten. Er zijn immers momenten in het vertoonde, dat er weinig of niets gebeurt en de dramatische scènes zijn ook niet altijd even sterk ingebouwd. Op de eerste plaats echter staat de vertolking van Camilia Blereau en Bert André, die van de eerste tot de laatste minuut in zich doen geloven.

Het ene moment kan je om hen lachen

en een minuut later zit je hen met enig medelijden aan te staren, verwonderd om wat ze zeggen en doen. Beide mensen zijn van hun stuk, doen een paar pogingen om contact te hebben, maar zowel hij als zij, verprutsen alles wat ze begonnen zijn. Heel in tegenstelling tot de trieste sfeer, die op het appartement van Agnes heerst, klinkt op de achtergrond af en toe prettige muziek. Een gepaste keuze daarbij is de stem van Sinatra, die het heeft over „I only have eyes for you”, een heel oud stukje dat Al Jolson al op zijn repertoire had. De twee vertolkers hebben aanvankelijk ook maar enkel oog voor elkaar, maar het einde zal niet zijn wat ze hadden verwacht! B.C.

Bernard voert een nummertje op, dat hij wil laten zien tijdens het feestje, maar Agnes is er niet over te spreken...

Toneelstuk van Rudy Geldhof nu als tv-spel

Twee eenzamen

aan „Het Souper”

Agnes is ongetrouwd en Bernard is ook een vrijgezel. Beiden werken zij als bediende op het ministerie van het Gezin en samen zullen zij een personeelsfeestje voorbereiden — afscheid van een chef die zij niet echt mochten. Om het feestje in mekaar te boksen komt Bernard bij Agnes op bezoek. Die niet meer zo jonge vrouw heeft het samenzijn voorbereid: zij heeft een gezellig etentje in knusse sfeer klaargeemaakt. De vrijgezel is duidelijk ook niet op louter zakelijk werken uit. Zij willen er allebei wat van maken: de wat schuwe, teruggetrokken, beschaafde juffrouw, de iets meer uitbundig lijkende man, die een flink drankje best kan gebruiken om toch maar gewoon vrolijk te kunnen zijn. Even komt er toenadering. Daarna gaat ieder zijn eigen weg. Onderwerp en tema van het tv-spel „Het souper” van Rudy Geldhof, die zijn stuk al in 1976 in Malpertuis in Tielt liet opvoeren en dat zondagavond om vijf over halfnegen door de BRT-televisie wordt uitgezonden.

Wij kunnen er ons alvast over verheugen, dat de BRT-televisie nog eens een écht studio-spel laat zien. Een verhaal, een dramatisch gebeuren (in dit geval wel biezonder innerlijk en diep in de personages) waarin niet dynamische aktie of een sterk afwisselende handeling de toeschouwer in de ban moet houden. Het gaat om een onderhuids drama, om de onuitgesproken toenadering tussen twee personages die innerlijk schreeuwen om tederheid, om wederzijds begrip, om een beetje sympathie, misschien ook wel om wat dan liefde wordt genoemd. Maar die beiden geremd worden door hun opvoeding, hun

verleden, de omgangsvormen, alles wat men hoort te doen indien men van beteren huize is en goede manieren heeft geleerd. Bij het meisje uit zich dit in afstandelijke vormelijkheid, bij de jongen in ietwat onhandige uitbundigheid en onnatuurlijke vrolijkheid die met de hulp van een stevige slok dezelfde terughoudendheid moet verbergen — of pogen te overwinnen. Het lijkt best mooi te kunnen worden. Maar het mislukt. Beide personages slagen er niet in uit zichzelf te treden. Ik heb de hele tijd aan Ernest Borgnine en Betsy Blair in „Marty” moeten denken (maar die slaagden er wél in, zichzelf en de druk van de buitenwereld te overwinnen).

Zielig

Rudy Geldhof heeft, met de hulp van regisseur Vincent Rouffaer het stuk zeer realistisch, bijna naturalistisch uitgewerkt. Het zou een schilderij van een tafel, een bankstel, een keuken kunnen zijn. Met dit verschil dat er hier twee mensen in rondlopen, die met mekaar praten en voorts niet veel meer dan banale, een paar keer zelfs nogal zielige dingen doen (het verkleden voor het feestje).

Het boeiende, eigenlijk diep-tragische van het stuk — en van

het geboden spel — is, dat de spanning niet zozeer zichtbaar, dan wel voelbaar aanwezig is.

Het is de niet-geringe verdienste van de twee acteurs dit mogelijk te hebben gemaakt; Bert André in de ietwat gemakkelijker rol van de zich stoer voor-doende man die hoopt het meisje iets naderbij te komen met enige hulp uit een paar meegebrachte flessen; Camillia Bleureau vooral, in het uiterst delicate personage van de niet al te mooie juffrouw die zich toch met biezondere zorg heeft opgeschikt om, binnen de regels van de opgedrongen omgangsvormen en de etiquette, haar gast te behagen — en die vermoedelijk diep in haar hart een vulkaan van opgekropte gevoelens en verlangens verbergt, nadat zij wegens een pijnlijk liefdesverhaal de eenzaamheid heeft gezocht. Die innerlijke spanning maakt de sterkte uit van dit tv-spel dat wellicht toch iets te lang geworden is, maar dat de aandachtige, ietwat dieper beschou-

MADE IN VLAANDEREN

Serie Vlaamse tv-films.

20.35 HET SOUPER

TV-spel van Rudi Geldhof met Bert André en Camille Bléreau. Regie: Vincent Rouffaer.

Agnes ontvangt haar kollega, Bernard om het personeelsfeestje ter gelegenheid van de pensionering van hun baas voor te bereiden. Ze hebben niet alleen hun werkkring — ze zijn bediende op het ministerie van het Gezin — gemeen, ze zijn ook niet zo jong meer en verwachten duidelijk méér van deze samenkomst. Ze proberen, elk op zijn manier, het niet bij een zakelijke bespreking te laten...

● Onderhuids drama: de onuitgesproken toenadering tussen twee mensen die verlangen naar tederheid, begrip, liefde, maar geremd worden door hun opvoeding, omgangsvormen, enz.

De uitwerking werd erg realistisch gehouden. De taal is doodgegewoon, bijna banaal. Het boeiende is dat de spanning wordt gesuggereerd. Ze is tastbaar aanwezig zonder dat ze zichtbaar wordt gemaakt. In dat verband zijn ook de vertolkingen van de twee hoofdacteurs van groot belang: Bert André als de zich stoer voordoende man, Camillia Bléreau als de niet zo mooie juffrouw die zich heeft opgetut om haar gast te behagen. Die innerlijke spanning maakt overigens de sterkte uit van dit stuk dat weliswaar iets te lang is uitgevallen maar dat toch blijft boeien.

**Zondag
om 20 u. 35
op BRT**

wende kijker uiteindelijk geen ogenblik zal vervelen om alles wat zich in de diepte van twee kwetsbare wezens achter de banale, alledaagse feiten afspeelt.

HUIB DEJONGHE

Camillia Bléreau (Agnes) en Bert André (Bernard) in Het Souper: een beetje triest, een beetje zielig, een beetje eenzaam... (foto BRT)

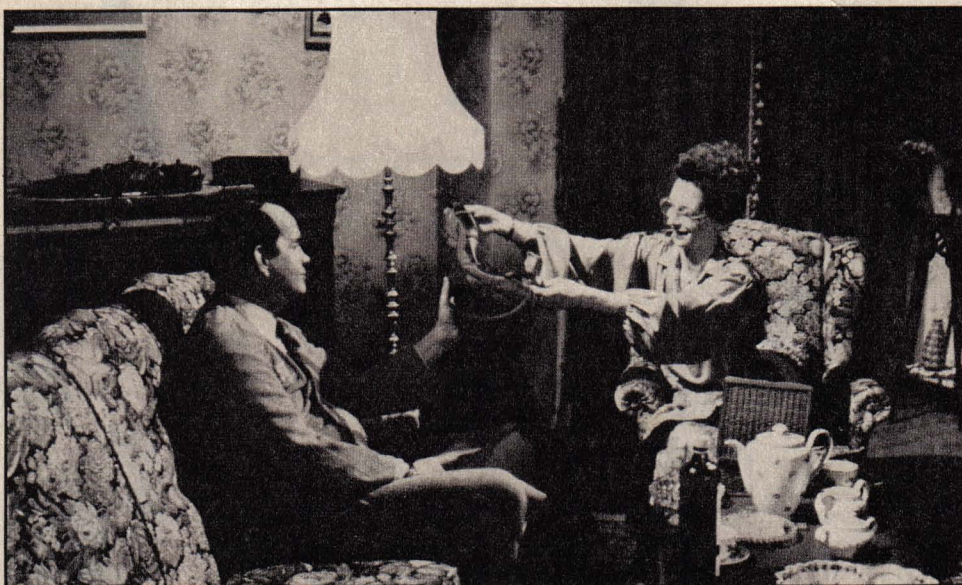

Bert André in "Het souper":

Die Bernard is een sul van grote klasse!

Een man en een vrouw. Twee volwassen mensen. Ze werken op hetzelfde kantoor, maar voelen zich blijkbaar toch niet echt collega's, want ze spreken elkaar aan met "juffrouw Agnes" en "meneer Bernard". Onwennigheid aan beider zijde wanneer hij op een avond bij haar op bezoek komt. Dat is het gegeven van het televisiespel "Het souper" van Rudy Geldhof, met slechts twee rollen, die vertolkt worden door Camelia Blereau en Bert André.

BRT zondag

Bernard (Bert André) en Agnes (Camelia Blereau): een botsing van frustraties.

Het begin van het stuk toont ons Agnes, druk in de weer met het dekken van de tafel voor een etentje met twee. Ze is gehaast en nerveus, duidelijk niet gewoon mannelijk bezoek te ontvangen. Als ze klaar is kijkt ze inspekterend rond, en gaat op het puntje van een stoel zitten, paraat om zodra er gebeld wordt meteen uit de startblokken te schieten. Wanneer het zo ver is, laat ze Bernard binnen, op het eerste gezicht ook al een zielige figuur, met zijn tirolermantel en hoedje, en met een bos rozen achter zijn rug verstopt. Bernard blijkt gekomen te zijn om met zijn collega van het kantoor te bespreken wat ze precies zullen doen bij de viering van hun chef, die met pensioen

gaat. Hij heeft echter wel de nodige attributen meegebracht die hem moeten helpen zijn geremdheid en frustraties te overwinnen: een fles wijn en een fles jenever. De avond wordt één groot fiasko: de fondue-maaltijd mislukt bij gebrek aan brandalkohol, het gelegenheidsgedicht voor de chef blijkt een brutaal schimpdicht te zijn, Bernard drinkt te veel en wordt misselijk, en tenslotte wordt hij nog handtastelijk ook. Agnes verdrinkt in bittere tranen.

Als verhaal is het eigenlijk een mager beestje, bovendien is het ook vrij onvoorstelbaar in deze tijd van seksuele en andere vrijheden. Toch heeft Bert André de rol van Bernard met veel plezier vertolkt — maar in-

middels is er tussen de tijd van opname en nu ook alweer meer dan een jaar verlopen, zodat het hem allemaal niet meer zo haarscherp voor de geest staat. "Het verschil tussen de twee hoofdfiguren is, dat het personage van de vrouw al meteen van bij het begin getekend is, daar verandert niets aan. Bij de man daarentegen vraag je je nog af wat hij van plan is, wat uiteindelijk zijn frustraties zijn. Maar laat hij dan nog zo zelig zijn — en dat is hij inderdaad, als hij naar de fles jenever moet grijpen en zich moed indrinken om contact te kunnen maken met een vrouw — ik kan geen medelijden met hem hebben, alleen maar denken: "Maak dan verdomme toch een vuist, lamstraal!

Je zit daar op kantoor in een minderwaardige situatie, met als enige hobby een beetje middelmatig voetballen, maar dat is jouw probleem. Dóe er dan ook wat aan!" Toch vind ik dat het een herkenbare figuur blijft, dit in tegenstelling tot de vrouw, een die een beetje een zeurderig type is, een blauwkousje."

Dat blauwkousje wordt gespeeld door Camelia Blereau, misschien niet zo'n bekend gezicht bij de televisiekijkers, maar dan weer wel bij trouwe toneelgangsters. Zij is immers al verschillende jaren verbonden aan het KNS-gezelschap, en speelde ondermeer ook een rol in de film "Mijn vriend" van Fons Rademakers.

"Geef toe dat Bernard met die Agnes me ook de vrouw getroffen heeft," verzucht Bert André nog. "Met haar manie van onderleggetjes die geen halve centimeter van hun plaats mogen verschuiven, haar angst voor vlekken in het tapijt. Dat zijn blijkbaar haar enige problemen. Ik hou ook wel van orde, maar bij haar gaat het angstwekkend naar het maniakale toe, een typische uiting van bekrompen kleinburgerlijkheid. Maar ja, misschien word je op den duur wel zo, als vrouw alleen op een klein appartementje en met een weinig boeiende, weinig voldoende gevende job. Hoe gefrustreerd Bernard van zijn kant wel is, komt dan weer tot uiting in het feit dat hij een flink aantal borreltjes nodig heeft vooraleer hij tot avances overgaat — ik weet echt niet meer hoe mijn aanval in beeld werd gebracht. Maar we zijn 1982, dat kan toch niet zo'n probleem meer zijn voor twee volwassen mensen."

Toch heeft Bert André met heel veel plezier aan deze produktie gewerkt, niet in het minst door de goede samenwerking met auteur Rudy Geldhof en regisseur Vincent Rouffaer. Dat hij tot slot zijn personage kort en krachtig omschrijft als "een sul van grote klasse" kan daar niets aan afdoen.

Free Olbrechts

20.35 Het souper

In de reeks "Made in Vlaanderen".

TV-spel van Rudy Geldhof.
Met Bert André (Bernard) en Camilia Blereau (Agnes).
Regie : Vincent Rouffaer.

Juffrouw Agnes Vermeulen en mijnheer Bernard zijn bediende op het ministerie van het Gezin. Allebei zijn ze rond de veertig en vrijgezel. Vanavond komt Bernard op bezoek bij Agnes in haar flatje in een appartementsgebouw. Deze bijeenkomst is bedoeld als voorbereiding tot een feestje dat zij zullen organiseren t.g.v. de pensionering van Arthur Trioen, hun personeelschef. Het is echter duidelijk dat ze allebei van deze ontmoeting méér verwachten. Bernard heeft bloemen meegebracht, evenals een fles bordeaux en een fles jenever. Agnes heeft een souperkje klaargemaakt. Vooraleer ze over het personeelsfeestje praten, proberen ze elkaar beter te leren kennen. Bij het drinken van een aperitiefje (sherry) ontpopt Bernard zich als een impulsieve, lompe, praatzieke, simpele, eenzame lolbroek. Juffrouw Agnes is een terughoudende, sobere, bekrompen en eenzame figuur. Toch schijnen zij elkaar graag te mogen.

Camilia Blereau en Bert André.